

Συνέντευξη με την συγγραφέα Σοφία Βόικου

Από
Νέλλη Αλεξοπούλου

-

19:00 19/06/2019

Το νέο βιβλίο της συγγραφέα **Σοφίας Βόικου** «**Το κορίτσι της ντροπής**», που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις **Ψυχογιός**, είναι ένα συγκλονιστικό ιστορικό και κοινωνικό μυθιστόρημα που αφηγείται την ιστορία των παιδιών της Γερμανικής Κατοχής που βίωσαν την ντροπή λόγω των λαθών που διέπραξαν οι γονείς τους. Μπορεί κανείς να διαγράψει ή να συμφιλιωθεί με το παρελθόν του; Η συγγραφέας μας απαντά σε θέματα που αφορούν τους πρωταγωνιστές, την ιστορία, την ζωή και την πατρίδα.

1. Γιατί ασχοληθήκατε με την περίοδο της Γερμανικής Κατοχής; Ήταν δύσκολη η ιστορική έρευνα;

Πιστεύω πως δεν στάθηκα τόσο στην περίοδο της Γερμανικής Κατοχής, όσο στις συνέπειες της Κατοχής πάνω στα παιδιά, τα πιο αθώα θύματα. Και ιδίως σ' εκείνα τα παιδιά που υπήρξαν καρπός ενός Γερμανού πατέρα και μιας Ελληνίδας μητέρας. Η έρευνα ήταν ιδιαίτερα δύσκολη γιατί δεν υπάρχουν ούτε επίσημα στοιχεία ούτε πολλές ιστορικές μελέτες. Ακόμα και σήμερα, το θέμα παραμένει ταμπού στην ελληνική κοινωνία και τα εμπλεκόμενα μέρη κρατούν τα στόματά τους κλειστά.

2. Από τι εμπνευστήκατε να συνθέσετε τους χαρακτήρες της Λένης και του Γιόχαν;

Από τις αληθινές ιστορίες των παιδιών του πολέμου. Η Λένη είναι ένα παιδί της Βέρμαχτ, δηλαδή Γερμανού στρατιωτικού και Ελληνίδας μητέρας, η οποία θα βιώσει τον κοινωνικό ρατσισμό. Είναι ένα παιδί που θα αναζητήσει εναγωνίως τις ρίζες του. Στον αντίποδα, ο Γιόχαν είναι παιδί «ενός ανώτερου Θεού», γιος υψηλόβαθμου αξιωματούχου των Ες – Ες. Μετά την ήττα όμως του Τρίτου Ράιχ, θα μετατραπεί αυτόματα στο παιδί του κτήνους. Ο Γιόχαν σε αντίθεση με τη Λένη θέλει να κάψει τις ρίζες του για τις οποίες αισθάνεται μία φοβερή ντροπή.

3. Στο έργο σας λαμβάνει χώρα ένας απαγορευμένος έρωτας ανάμεσα σε μια Ελληνίδα, την Βιολέτα, και σε έναν Γερμανό, τον Γκούσταφ. Είναι τελικά ο έρωτας “πιο ισχυρός από ανθρώπινες αδυναμίες, φυλετικές διακρίσεις και ιδεολογίες”, όπως γράφετε στο μυθιστόρημα;

Ο έρωτας στη σχέση του Γκούσταφ και της Λένης, ευτυχώς ή δυστυχώς είναι ένας μονοσήμαντος έρωτας. Ο Γκούσταφ είναι ερωτευμένος, η Λένη όμως όχι. Για εκείνην η σχέση αυτή είναι κυρίως μία σχέση επιβίωσης. Πιστεύω στη δύναμη του έρωτα, όμως στο «Κορίτσι της ντροπής» δεν αποδεικνύεται ιδιαίτερα ισχυρός.

4. Η κεντρική ηρωίδα, η Λένη, καρπός αυτού του απαγορευμένου έρωτα, γίνεται αντικείμενο χλευασμού και περιθωριοποιείται από την κοινωνία. Θεωρείτε ότι και σήμερα οι άνθρωποι κρίνουν εύκολα και τοποθετούν ετικέτες στους άλλους;

Δυστυχώς ναι. Αρέσει στους ανθρώπους να βάζουν ταμπέλες, να κατηγοριοποιούν, να περιθωριοποιούν. Είναι προφανώς ένας τρόπος εγωιστικός να βάλουμε τον άλλον στην απέναντι γωνία, ώστε να αισθανθούμε μία εγωιστική ικανοποίηση πως εμείς βρισκόμαστε στη «σωστή» πλευρά.

5. Η Λένη με τα ξανθά μαλλιά και τα γαλάζια μάτια αντιμετωπίζεται ως κάτι ξένο. Στις μέρες μας, είναι εύκολο να αποδεχτούμε και να αγκαλιάσουμε την διαφορετικότητα;

Έχουν γίνει κάποια βήματα προς αυτή την κατεύθυνση, αλλά χρειάζεται ακόμα να κάνουμε άλματα. Το διαφορετικό συνεχίζει να μας φοβίζει κι ο μόνος τρόπος για να καταπολεμήσουμε αυτό το φόβο είναι η προσέγγιση του άλλου, η γνωριμία μαζί του και η αποδοχή.

6. Η πρωταγωνίστρια είναι ο αποδιοπομπαίος τράγος και έτσι αρνείται τον ίδιο της τον εαυτό. Πόσο δύσκολο είναι κάποιος να αποδεχτεί αυτό που είναι και να βρει την ταυτότητά του, χωρίς να την αποποιείται;

Αρκετά έως πολύ δύσκολο. Χρειάζεται μεγάλη ωριμότητα, χρειάζεται το πέρασμα προς την ενηλικίωση. Πρέπει να δουλέψεις με τον εαυτό σου, να αναγνωρίσεις τα σκοτάδια σου, να τα αγκαλιάσεις και να φύγεις μπροστά. Μόνο έτσι θα δεις το φως.

7. Η ηρωίδα προσπαθεί να βρει την πατρίδα της. Τι σημαίνει η λέξη “πατρίδα” για εσάς;

Πατρίδα είναι ο τόπος στον οποίο αισθάνεσαι πως ανήκεις, που είσαι κομμάτι του, που ξέρεις πως όπου κι αν πας θα τον νοσταλγείς. Και ναι πατρίδα, δεν είναι μόνο ο τόπος που έχεις γεννηθεί ή ο τόπος από τον οποίο κατάγονται οι γονείς σου... είναι το μέρος που οι άνθρωποι σε αποδέχονται. Και φυσικά, ένας άνθρωπος μπορεί να έχει και μία και δύο και τρεις πατρίδες...

8. Ο μοναδικός που στηρίζει την Λένη είναι ο Νικηφόρος. Πώς θα τον χαρακτηρίζατε;

Άνθρωπο με Α κεφαλαίο. Είναι η επιτομή της καλοσύνης. Λατρεμένος ήρωας. Είναι ο άνθρωπος που γνωρίζει τα σκοτάδια του, που προσπαθεί να συμφιλιωθεί με τις φοβίες του και που ποτέ δεν κατηγορεί τους άλλους για όσα του συμβαίνουν. Ψάχνει και βρίσκει πάντα την καλή πλευρά των ανθρώπων.

9. Ο πόλεμος εξαγριώνει τους ανθρώπους και τους μεταμορφώνει σε θηρία. Ποιες είναι οι συνέπειες του πολέμου;

Και ποιες δεν είναι; Από τα προφανή, το θάνατο και τον ξεριζωμό μέχρι την πλήρη αποκτήνωση. Όμως επειδή μου αρέσει να είμαι αισιόδοξη, μπορεί ένας πόλεμος να τα χαλάει όλα, αφήνει όμως το χώρο για να γεννηθεί το καινούριο. Πάντα μετά από έναν πόλεμο, ξεκινάει μια νέα εποχή, μία νέα κοινωνία.

10. Ετοιμάζετε κάτι νέο για το μέλλον;

Είμαι λίγο προληπτική με το συγκεκριμένο θέμα και ποτέ δεν αποκαλύπτω τι γράφω μέχρι να ολοκληρωθεί το μυθιστόρημα με το οποίο καταπιάνομαι. Υπάρχει μία ιδέα, βρίσκομαι στην έρευνα και φιλογράφω... μέχρι αυτό το σημείο μπορούν να φτάσουν οι αποκαλύψεις μου...

